

labood

NOVO MESTO, 14. NOV. 1973 L. III, ŠT. 7

Dan republike ... spomin na herojske dneve naše revolucije in rojstvo naše socialistične domovine. To je čas, ko je prav, da se kot občani in kot delavci nove Jugoslavije vprašamo: Ali dosegamo cilje, za katere so se borili, žrtvovali in padli junaki naše narodnoosvobodilne borbe?

Naša doslej prehojena pot je uspešna, vendar se še ni končala. Zedinimo naše sile in se spopravimo z napakami in slabostmi! Pokažimo, da smo pravi nasledniki tistih, ki so za današnjo stvarnost dali svoje življenje.

Delavcem v temeljnih organizacijah združenega dela LOČNA, LIBNA, DELTA in delavcem v skupnih službah čestitamo za dan republike, 29. november.

stroški se večajo

Kako smo poslovali od januarja do septembra letos

na konvertibilno področje. Doseženi dohodek je znašal nekaj manj kot 3 milijarde starih dinarjev, ali 14,5 odst. več kot v prvih devetih mesecih lani. To pomeni, da so se stroški znatno hitreje večali, tako na račun višjih cen surovin in pomožnega materiala, kot tudi zaradi vseh ostalih storitev. Skupni tako imenovani materialni fiksni stroški so se povečali v primerjavi z lanskoletnimi za 32 odst.

Za primerjavo navajamo le nekatere elemente stroškov, ki so se glede na lanskoletne bolj povečali:

	povečanje za
– električna energija	33,3 %
– gorivo za avtomobile	102,8 %
– popravilo in vzdrževanje osn. sred.	436,9 %
– tekoča popravila	
– motornih vozil	312,8 %
– transportne storitve	30,5 %
– kilometrina potnikov	35,9 %
– dnevnice	43,7 %
– reklama in propaganda	34,2 %
– prevoz na delo in z dela	57,0 %
– družbena prehrana v N. m.	46,3 %
– družbena prehrana v Krškem	41,0 %

Dnevnice in kilometrina se izplačujejo po veljavnem samoupravnem sporazumu in ne pokrivajo več dejanskih stroškov. Po veljavnih predpisih se med materialne stroške za družbeno prehrano šteje le znesek do višine 6.000 starih din na mesec na zaposlenega delavca. Ker stroški prehrane pri nas presegajo 14.000 starih din, gre

razlika v breme sklada skupne porabe.

Pogodbene obveznosti (obresti od kreditov, bančne provizije, zavarovalne premije, prispevki in članarine itd.) so se povečale za 5,4 odst. Zakonske obveznosti (prispevek za uporabo mestnega zemljišča, prispevek za socialno zavarovanje, prispevek za stanovanjsko gradnjo, davek iz dohodka itd.) so se povečale kar za 76,3 odst., ali za 73 milijonov starih din. Izplačani bruto osebni dohodki (brez TOZD Delta) so se povečali za 17,1 odst. Poprečno število zaposlenih (brez TOZD Delta) je znašalo 793

delavcev ali 14,8 odst. več kot v istem obdobju lani. Izplačani čisti osebni dohodek na zaposlenega je znašal 1.749 din, ali 14,5 odst. več.

Zaradi povečanega obsega poslovanja se je močno povečala tudi vrednost zalog, predvsem surovin zaradi višjih nabavnih cen, kar pomeni večje angažiranje finančnih sredstev. Na kratko lahko zaključimo, da je poslovanje v prvih devetih mesecih letos kljub hitrejšemu naraščanju stroškov uspešno. Pričakujemo lahko tudi, da bomo enako uspešno zaključili letošnje poslovno leto. In še podatek o delu v „solidarnostnih sobotah“. Delavce v TOZD Ločna, Libna in skupnih službah, ki so se odločili za delo v prostih sobotah, gotovo zanima, koliko tega dela je že opravljenega. V maju, juniju in septembru je bilo opravljenih 16.336 delovnih ur, od tega:

– Novo mesto (TOZD Ločna in skupne službe)	8.984 ur
– Krško	7.352 ur

Približno toliko delovnih ur pa bo realiziranih še v zadnjem trimesečju letošnjega leta.

Namenska sredstva, ustvarjena z delom v „solidarnostnih sobotah“ (planirana so v višini 40 milijonov starih dinarjev), ostanejo nerazporejena do konca poslovnega leta, ko bodo upoštevana in izločena pri delitvi dohodka po zaključnem računu za leto 1973.

Janko Popovič

o poprečjih

Na seji ene izmed 44 občinskih skupščin v Vojvodini je neki odbornik razpravljal o poprečjih in dejal, da je njihovo poprečje tako, da imajo dobre in slabe strani. Tedaj je vstal neki drugi odbornik, ki dotlej še nikoli ni razpravljal, in dejal: „Tovariš, ki je razpravljal pred menoj, je govoril o poprečjih. Naj vam torej razložim, kaj je to – poprečje. Tako – pravi – v naši vasi je bil neki Žika, ki ga je sem in tja rad popil kozarček ali dva prek mere, zato je bil pogosto prisilno od doma. Lepega jutra pa najdejo Žika mrtvega v luži pred hišo. Utonil je. Ta luža, tovariš, pa je bila poprečno globoka samo 6,5 centimetra, četudi je bila tam, kjer je Žika utonil, globoka celo poldrugi meter. Vidite, kako nas lahko poprečja prevarijo!“

Posredujemo vam nekaj osnovnih podatkov o doseženem poslovnem uspehu v prvih devetih mesecih letošnjega leta.

Celotni dohodek je znašal preko 10 milijard starih dinarjev, kar je 29 odst. več kot v enakem obdobju lani. Od dosežene realizacije odpade nekaj več kot polovica na domači trg, razlika pa na izvoz, izključno

„Skozi roke“ Petra Hrovata, komisionarja za surovine v Novem mestu, gre sleherna bala blaga. Kljub veliki odgovornosti, ki jo ima pri delu, je vedno nasmejan in dobre volje.

novosti v konfekci- oniranju

plaketa novega mesta labodu

29. oktobra smo občani noveške občine praznovali svoj občinski praznik. Ta praznik vsako leto proslavimo z novimi delovnimi dosežki, z otvoritvijo novih obratov in tovarn, s podelitvijo priznanj najzaslužnejšim občanom in s podelitvijo najvišjega občinskega odličja „PLAKETO NOVEGA MESTA“.

Na svečani seji občinske skupščine 29. X. v Dolenjskih Toplicah so odborniki predlagali, naj letošnji „plaketi Novega mesta“ podelijo delovnim kolektivom Tovarne perila Labod in šentjernejske Iskre.

To visoko priznanje, ki smo ga dobili za naše dosedanje dosežke, nam bo svečano izročeno na zaključni proslavi 50-letnice naše tovarne maja prihodnje leto.

Vsem članom delovne skupnosti naše tovarne čestitamo za podeljeno odličje. To priznanje družbe, v kateri živimo, delamo in ustvarjamo, pa nas zavezuje za še večje uspehe v prihodnosti.

Industrija konfekcije dosega svoj nagli razvoj predvsem v zadnjem času, čeprav njeni začetki segajo daleč v preteklost. S tem hitrim razvojem konfekcije je povezana tudi proizvodnja industrijskih šivalnih strojev. Čeprav je v svetu veliko močnih proizvajalcev šivalnih strojev, so potrebe konfekarjev tako velike, da je dobavni rok za določene tipe šivalnih strojev tudi več kot leto dni. Toda tako veliko povpraševanje proizvajalcev ne uspava pri razvoju novih strojev, ker se zavedajo, da bodo tržišče osvojili le najboljše dosežki. V ponudbi pa se proizvajalci ne omejujejo le na svoj finalni proizvod – šivalni stroj. Ponudba obsega tudi pripravo delovnega mesta, delovno metodo, delovne pripo-

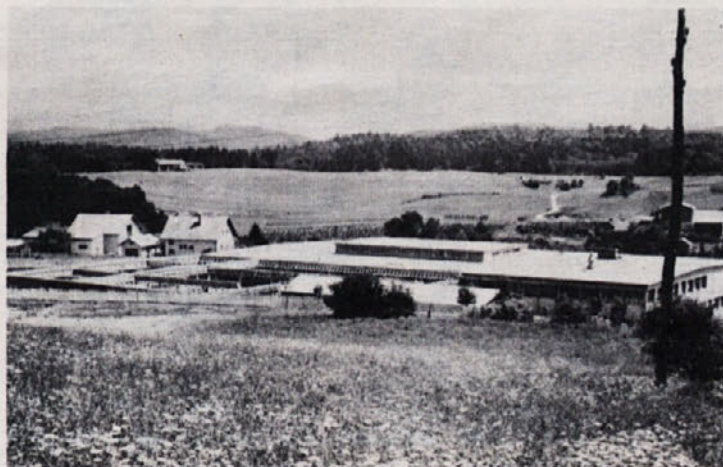
močke in drugo potrebno strokovno pomoč.

Tridnevni seminar na temo „novitete na področju konfekcioniranja in konfekcijskih strojev“, ki ga je organizirala enota za funkcionalno izobraževanje in proučevanje proizvodnje pri tekstilnem centru Kranj, je imel namen seznaniti naše konfekarje z najnovejšimi dosežki na področju šivalnih strojev. Na seminarju je predaval predstavnik znane firme PFAFF iz Zahodne Nemčije, ki je obdelal predvsem svoje izkušnje in izkušnje svoje firme. Firma PFAFF je danes eden najkvalitetnejših proizvajalcev šivalnih strojev. Čeprav so njeni izdelki kvalitetni, si je ta firma zadala še naslednje naloge:

- izdelati kvaliteten stroj, ki ustreza najsodobnejšim tehnološkim zahtevam,
- podrobno seznaniti konfekarje s svojimi dosežki,
- svetovati primeren stroj za zahtevani proizvodni proces,
- svetovati delovno metodo in ureditev delovnega mesta, izdelavne čase, ki jih izdelava firma po metodi MTM,
- nuditi uporabnikom strojev dovolj rezervnih delov,
- omogočiti uporabnikom strojev, da njihovi mehaniki podrobno spoznajo stroje že pred nakupom.

Pred kratkim je imela tovarna v Novem mestu še tako podobo. Danes barake ni več. Dograjen je nov del skladišča. Le kakšna bo podoba jutri?

S takšnim pristopom je seveda proizvajalec strojev poiskal pot, po kateri bo hitro prišel do potrošnikov-konfekarjev. Zlasti v zadnji točki je firma Pfaff dosegla vidne uspehe, saj se ponaša z največjim centrom za izobraževanje mehanikov med vsemi proizvajalci šivalnih strojev. V tem centru prirejajo tečaje za mehanike, ki trajajo 14 – 30 dni. Tečaji vsebujejo naslednje snov:

1. osnovno znanje o šivalnih strojih
2. izučitev na avtomatih
3. izobraževanje električarja
4. izobraževanje elektronikov
5. pnevmatiko
6. mehanizacijo šivanja.

Vsi tečaji so zelo intenzivni. Predavatelj je povedal, da se večkrat pojavijo težave, ker so mehaniki premalo pripravljeni za takšne tečaje. Zato bi kazalo v bodoče organizirati pri nas krajše pripravljalne tečaje, ki bi kandidate uvajali v snov na tečajih.

Drugi način izobraževanja mehanikov, ki ga firma Pfaff zlasti v zadnjem času intenzivno razvija, pa poteka s pomočjo magnetofonskih trakov. To je torej nova pot, ki pa je, kot kažejo rezultati, veliko boljše in cenejša od klasičnih tečajev. Navodila za nastavitev določenega tipa stroja so posneta na magnetofonski trak, in sicer sistematično, od potrebnega orodja, pripomočkov, učil do same nastavitve. Razlaga je kratka in jasna. Mehanik pripravi stroj, uredi delovno mesto in vključi magnetofon. Najprijemljivejši sliki k slikam iz priložene brošure, da spozna funkcionalnost določenih delov. V nadaljevanju so pojasnila za samo nastavitev. Med posameznimi pojasnili so glasbeni odmori, da lahko mehanik delo, ki ga navaja navodilo, opravi v normalnem ritmu. Tak način proučevanja ima več prednosti:

1. mehanik lahko prilagodi hitrost proučevanja svojim sposobnostim (magnetofonski trah lahko ustavi),
2. z majhnimi stroški se lahko prouči v lastnem obratu,
3. proučuje se lahko več mehanikov hkrati – vsak na svojem stroju z istim učilom,
4. vsako nerazumljivo navodilo lahko mehanik večkrat ponovi,
5. proučitev ni vezana na določen čas, dočim smo pri klasičnih tečajih vezani na organizatorje tečajev.

Prednosti takšnega načina proučevanja so torej velike. Zavedati pa se moramo, da se tako pri prvi kot pri drugi metodi zahteva znanje nemškega jezika.

Inž. Vladimir Škrinjar

trg, moda in konkurenca

Naša tovarna je bila iz leta v leto hud boj za tržišče. Na tržišču se srečujemo z manjšimi in večjimi konkurenti, kot so: Mura, DTR, Kamensko, PIK, Toper td. Spomnimo se, da smo pred 10 leti pošiljali na trg povprečno 700 srajc na dan. Danes se je ta številka povzpela na 7.000 srajc na dan. Po plasmanu na domačem tržišču smo med proizvajalci srajc postali najmočnejši. V temu boju za večji plasman smo že pred 7 leti posegli po sodobnejšem načinu reklamiranja naših proizvodov: predstavljati smo jih pričeli na modnih revijah. Med proizvajalci srajc smo bili prvi, ki smo kupcem-trgovini prikazali proizvodni program na modni reviji. Nekaj let kasneje so nas začeli posnemati tudi drugi proizvajalci.

V Jugoslaviji je čutiti močan vpliv francoske, nemške in italijanske mode. Ker nimamo svoje mode, kot tudi ne elitnega modnega časopisa, ki bi bil kupcem v pomoč pri odločanju o nakupu za 9 mesecev vnaprej, smo se letos odločili, da na modni reviji prikazemo našo ju-

goslovansko modo srajc. Modna revija je tako dobila naziv „Tendence mode 1974“.

V času jesenskega zagrebškega velesejma smo 11. 9. na Otočcu priredili modno revijo za kupce iz Slovenije, Hrvaške in dela Bosne. To modno revijo smo ponovili 9. 10 na sejmu „Moda v svetu 74“ v Beogradu za kupce iz drugih republik. Obe modni reviji sta bili zelo dobro obiskani, saj si je vsako ogledalo okoli 500 kupcev. Prikazali smo 80 različnih artiklov iz standardnega programa po letnih časih in še posebej program srajc za uniforme milični-

kov, carinikov, poštarjev, gasilcev in delavcev v avtobusnih podjetjih. Dodali smo tudi 15 različnih artiklov iz programa Dior. Uspelo nam je, da smo kupce zainteresirali za naš program. Ni manjkalo laskavih ocen, tudi takih ne, da je naš program program jugoslovanske mode.

Na revijah so kupci lahko ugotovili, da pri blagih in vzorcih ostajajo v modi intenzivne barve: zelena, rumena, oranžna, rdeča in temno rjava; da so osnovne tkanine v glavnem iz

50 odst. sintetike in 50 odst. bombaža; da je močan poudarek tudi na grobih tkaninah; da v glavnem prevladujejo karo vzorci, tako za dopoldanske, popoldanske in celo za večerne srajce.

In kakšne so osnovne odlike modelov?

Ovratniki so še vedno visoki oziroma višji in večji, kot do sedaj. Pretežno so veliki in koničasti ter nekoliko bolj zaprti. Pri srajcah iz intenzivnih barvnih tkanin so moderni veliki beli gumbi. Skoraj pri vseh srajcah so predvidene leiste, poudarek je na bolj oprijetih srajcah, s stranskim spodnjim izrezom. Novost so tudi angleške jakne iz srajčnega materiala, iz karirastih in enobarvnih tkanin, z dolgimi in kratkimi rokavi.

Ugotavljamo tudi, da je naša kolekcija za pomlad-poletje 74 skoraj še enkrat večja kot smo jih bili vajeni doslej.

Rezultat takega načina prikazovanja mode in modelov je tudi povečan interes za nakup naših proizvodov. Pohvalimo se lahko, da smo do 31. 10. prodali že 60 odst. predvidenih količin za leto 1974. Vsi dosežani uspehi na modnih revijah, pa tudi pri drugih oblikah prikazovanja naših izdelkov, nam narekujejo, da storimo še več, da bi naše izdelke pravočasno pokazali vsem našim kupcem.

To pa je le prvi korak pri osvajanju tržišča. Drugega moramo narediti mi sami tako, da prikazane artikle pravočasno in kvalitetno izdelamo.

Božo Verstovšek

Zlaganje srajc je težko in naporno delo. Nič koliko bucik je že našlo pot v prste zlagalk. Na sliki: zlagalka Rajna Iljiev.

vemo za svoje napake?

Kvaliteti naših izdelkov posvečamo prav gotovo vedno več pozornosti. In prav je tako! S kvalitetnimi izdelki se bomo še bolj čvrsto zasidrali na tržišču in si zagotovili večji kos kruha.

V naši proizvodnji je likalnica tisti filter, na katerem ostanejo še zadnji nekalitetni proizvodi. Likarice pri svojem delu odkrijejo veliko napak, ki uidejo drugim očem. Vodja likalnice v TOZD Ločna v Novem mestu tov. Jože Muhič je pripravil o tem posebno poročilo.

Največ napak je že pri krojenju. Površno krojeni deli srajc že sami po sebi zbijajo kvaliteto. To je še posebno očitno pri karirastih srajcah, kjer se morajo črte na sprednjem delu srajc pokrivati. Z napenjanjem blaga se večkrat teh napak ne da odpraviti. Če k temu dodamo še napačno našite gumbe in odstopanje pri luknjicah, smo kaj hitro pri ugotovitvi, da taka srajca ne more na trg.

Tudi pri žepih večkrat pogrešimo. Navadno so prišiti previsoko. Ta napaka se sicer da popraviti, sledovi pa običajno ostanejo!

Pri artiklih tip-ton je največ napak na ovratnikih pri lepljenju podloge. Vsi elementi ovratnika niso postavljeni pravilno, zato se ovratniki ne upogibajo tam, kjer bi se morali. Pa tudi s šivi ni vedno vse v redu. Pravimo, da so „nadržani“.

Bolj natančni moramo biti tudi pri čiščenju nitk. Nitke, ki jih kupec sam odstranjuje, nam prav gotovo delajo slabo reklamo. Tudi čistoča delovnih prostorov in strojev nam delata preglavice. Umazane srajce je treba prati, po pranju pogosto ostanejo sledovi madežev, oprano srajco bo pa veliko težje zlikati. Te napake so povsem naše. Ne držimo se reda in premalo pazimo na čistočo. V likalnici se je celo zgodilo, da si je delavka, ki je med delom jedla jabolko, obrisala roke kar v belo srajco, ki jo je imela pri roki. Praktično, kajne?!

S tem sestavkom se ne želimo spuščati v strokovno polemiko o vzrokih, zaradi katerih nastajajo napake. Menimo namreč, da sta vzrok in posledica tesno povezana z nami in z našim delom. Spoznanje o tem mora biti vsajeno v vsakogar – od direktorjev do snažilke.

Saj nismo pozabili na naš cilj: postati hočemo „kralji“ srajc!

Naša mlada sodelavka Martina Oštir iz TOZD Libna

v dolino na delo

— Kje si doma, Martina?
„V vasi Hrastek. Tam gori vi-
soko v hribih.“

Veste, zgodaj moram vstati.
Če hočem biti pravi čas v tovar-
ni, moram iti od doma ob štirih
zjutraj.“

— To je pa dolga pot!
„Da, dolga je. Posebno še se-
daj, jeseni. Tema je, pa dež na-
gaja. Do Šutne moram po
gozdni poti. Če hočem, da ne
obrnem preveč korenin, si mor-
am kar malo posvetiti.“

V Šutni imam shranjeno ko-
lo. Z njim grem do Križaja. Po-
tem pa z avtobusom naprej. Ta
voznja je pa že lepša.“

— Kako bo pa pozimi?
„Pozimi bom stanovala pri
znancih v Podbočju.“

— Koliko časa si že pri nas v
tovarni?

„Mesec dni. Na priučevanju
sem. Kar domače se že počutim
v tovarni. Prvi strah pred stro-
jem in pred delom je za mano.
Rada bi postala dobra šivilja.“

— Koliko si stara, Martina?
„15 let bom...“

Mlada je še Martina Oštir.
Zgodaj je morala s trde hribov-
ske zemlje v dolino — v tovar-
no. Pomagati mora staršem in
svojim sestricam, ki hodijo še v
šolo. Njeno željo: postati dobra
šivilja, pa lahko pomagamo
uresničiti tudi mi.

Dragica Vahčič

bila sem na zboru samou- pravljalok

V sredo, 17. oktobra, je bil v
Ljubljani zbor samoupravljalok.
Na zboru smo počastile 30-let-
nico prvega kongresa Slovenske
protifašistične ženske zveze.
Hkrati smo na zboru spregovo-
rile o mnogih problemih, ki ta-
rejo današnje žensko. Prisotne
so bile delegatke iz vseh sloven-
skih občin. Med predstavnicami
krške občine sem bila tudi jaz.
Na dopoldanski skupni seji
nam je govoril tudi France
Popit. V nekaj besedah bi opisala
namen zbora in obisk v tovar-
ni Ilirija.

Žensko napredno gibanje
sega daleč nazaj v obdobje za-
četka organiziranega boja. Bilo
je sestavni del delavskega raz-
rednega gibanja. Spomnimo se,
koliko žena je sodelovalo v
NOB in koliko njih je žrtvovalo
svoja življenja! Borile so se, da
bo njihov jutri lepši. Danes v so-
cialistični družbi še vse premalo
storimo za naše žene. Še vedno
obstajajo tako imenovani „žen-
ski poklici“, vse premalo ima-
mo varstvenih ustanov za šolske
in predšolske otroke. Mati, ki
nima urejenega varstva, ni ena-
kopravna, saj jo pri delu vse
preveč skrbi za otroka. Razbre-
meniti jo moramo teh skrbi.
Razveseljivo je, da v zadnjem
času vlada prepričanje, da mo-
ramo zaposleni materi nuditi
družbeno pomoč. In kako?

France Popit govori na zboru samoupravljalok

Izboljšati moramo pogoje po-
rodniškega dopusta, urediti
otroško varstvo v mestih in na
podeželju, urediti družbeno
prehrano. S tem bomo dosegli
to, da se bodo naše žene bolj
družbenopolitično udejstvovale,
saj bodo potem našle čas, ki
ga danes nimajo. Če je sloven-
ska žena toliko žrtvovala v NOB
in pokazala toliko zavesti pri
graditvi socialistične dežele in
je njena pripravljenost še danes
dovolj velika, zakaj ji potem ne
priskočimo z vsemi silami na
pomoč?

Popoldne istega dne smo bile
na obisku v tovarni Ilirija. Spre-
jeli so nas predstavniki njihove-
ga sindikata. Povedali so nam,
da je pri njih zaposlenih 540
ljudi, od tega 60 odst. žensk.
Ogledali smo si njihove delovne
prostore. Rada bi opisala, v
kako težkih pogojih delajo de-
lavke pri njih: vročina, smrad
po svečah, delo v gumijastih
škornjih. Pomislila sem na svoje
delo v Labodu. Ne, ne bi menja-
la! Lažje delo imajo pri izdelavi
lasulj. In koliko zaslužijo?
Povprečni mesečni osebni do-
hodek je 1.800 din. V tovarni
zelo skrbijo za svoje delavke in
pravijo, da bodo storili še več.
Urejeno imajo otroško varstvo.
Celo privatno oskrbo pri različ-
nih družinah kontrolirajo. Z
najbližjo ambulanto splošnega
in zobnega zdravnika imajo po-
seben dogovor. Njihova delav-
ka, ki pride po pomoč, ne čaka
v vrsti. Izgube pri delu so manj-
še, imajo manj bolniških dopu-
stov in manj izgub pri osebnem
dohodku delavk. Delavke so za-
radi tega zelo zadovoljne.

Poskrbeli so tudi za družbe-
no prehrano. Kljub temu še
niso zadovoljni, in njihova glav-
na skrb je storiti še več in čim
hitreje.

Predlagala bi, da tudi pri nas
uporabimo njihove izkušnje in
začnemo intenzivneje reševati
probleme naše zaposlene žene-
matere.

Dragica Stanič

dvojni praznik v kostanjevici

21. oktober 1943 bo ostal za
Kostanjevico in njeno okolico v
grenkem spominu. Na ta dan
pred 30 leti so okupatorji ustrelili
42 mož in fantov. V spomin
na ta krvni davek praznuje Ko-
stanjevica svoj krajevni praznik.

Tako so se v nedeljo, 21. 10.
letos, ob 8. uri zbrali pred do-
mom kulture, kjer je postavljen
tudi spomenik padlim žrtvam iz
Kostanjevice in okolice. Četa
tabornikov je prikoralala s par-
tizansko pesmijo ob spremljavi
harmonike. Sledile so razne re-
citacije, pevsko društvo pa je
zapelo nekaj partizanskih
pesmi. Po kratkem kulturnem
sporedu je govoril predsednik
Društva upokojencev Jože Kup-
lenik. Društvo upokojencev je
na ta dan razvilo svoj društveni
prapor, katerega pokrovitelj je
bila naša tovarna.

V svojem govoru je tov. Kup-
lenik poudaril pomen Društva
upokojencev in orisal njihovo
delo. Prav je, da naša družba
posveča upokojencem precejš-
njo skrb, saj je prav ta generaci-
ja dala v času NOB in takoj po
vojni, v izgradnji naše domovi-
ne, največ. Takrat ni bil obve-
zen osemurni delovni čas ne
šestdnevni delovni teden. Minili
so meseci in meseci, ko tudi ob
nedeljah niso bili prosti. Na je-
sen svojega življenja pa se težko
prebijajo ob nenehnem dviganju
življenjskih stroškov, saj so po-
kojnine premajhne.

Tov. Kuplenik je tudi pove-
dal, da Društvo upokojencev
ugotavlja, da podjetje Labod na
območju Dolenjske za zdaj naj-
bolj humano skrbi preko poseb-
nega odbora upokojencev za
realizacijo načel o minulem
delu. Omenil je tudi druge
oblike naše pomoči: rekreacijs-
ka zdravljenja, skupni izleti
nekdanjih in sedanjih članov
kolektiva, pomoč pri nabavi
ozimnice itd. Upokojenci so
zato še toliko bolj veseli, da je
pokrovitelj njihovega prapora
delovna skupnost naše tovarne,
ki s svojim delom dokazuje, da
zna ceniti človeka, njegovo delo
in njegove vrednote.

Govornik se je zahvalil kolek-
tivu tovarne perila Labod za po-
moč, saj se je končno le uresni-
čila njihova želja: dobili so svoj
prapor! Želijo si le še skromen
prostor, kjer bi se lahko sestaja-
li in med seboj pokramljali.

Po svečanem razvitju prapora
je zbrane upokojence ob pri-
grizku pozdravil tudi generalni
direktor naše tovarne tov.
Zdravko Petan.

Tilka Udvanč

denar v hranilnici

Izplačevanje osebnih dohodkov na hranilne knjižice tudi v Delti

Nov način izplačevanja osebnih dohodkov je sestavni del naporov za stabilizacijo gospodarstva in ena izmed poti k izboljšanju likvidnosti, in je postal splošna ekonomska potreba, ki jo podpirajo in priporočajo gospodarski in politični činitelji.

Z izplačevanjem osebnih dohodkov na hranilne knjižice dosežemo tele kvalitetne rezultate:

– neporabljena sredstva vlog ostanejo v procesu kroženja in ne predstavljajo odliva,

– odliv sredstev je počasnejši in enakomernejši, ker delavci uporabljajo – trošijo denar ves mesec,

– delavčev denar je varno shranjen in mu je vedno na razpolago,

– za vsak znesek in za vsak dan obračuna banka obresti enako kot za ostale vloge na vpogled,

– osebni dohodki na hranilnih knjižicah so zanesljiva osno-

va za porast vlog, ker banki omogoča povečane kreditne naložbe,

– zmanjšana je možnost lahkomišelnega trošenja denarja,

– hranilna knjižica je marsikomu vzpodbuda, da bo pričel namensko varčevati in

– delovne organizacije, ki se bodo odločile za izplačevanje osebnih dohodkov na hranilne knjižice, bodo imele prednost pri najemanju kreditov za osnovna in obratna sredstva,

NJIHOVI DELAVCI PA BODO IMELI PREDNOST PRI DODELITVI POTROŠNIŠKIH KREDITOV.

Izplačevanje osebnih dohodkov na hranilno knjižico je v Sloveniji že zelo razširjeno, v ptujski občini pa smo bili doslej nekoliko manj uspešni.

Trenutno prejema osebne dohodke v ptujski občini na knjižice Kreditne banke Maribor – podružnica Ptuj 4150 delavcev, zaposlenih predvsem v proizvodnih in vseh trgovskih delovnih organizacijah, kar je tretjina zaposlenih v ptujski občini. Njihovih vlog je bilo konec septembra letos za pet milijonov dinarjev.

Delavec ni pri osebnih dohodkih zaradi vpisa in dviga vloge oškodovan niti za dinar, ker so vsa opravila zanj brezplačna, vloga pa se mu še poveča za 7,5 odst. obresti, ki se obračunajo in pripišejo ob koncu leta.

Da bi mogli delavci hitro in tudi popoldne priti do denarja, posluje Mestna hranilnica Ptuj neprekinjeno od 7. do 18. ure, ob sobotah pa od 7. do 12. ure. Poleg tega delavci lahko dvigajo denar tudi na vseh poštah v SR Sloveniji in vseh bankah v državi.

Hitimo, hitimo! Čim hitreje v škatle in na trg! Pridne roke delavk v TOZD Delta dobro opravijo svoje delo.

Delavci v ptujskih podjetjih spočetka niso bili navdušeni za tak način izplačila. Menili so, da bodo v „repu“ stali v banki pred blagajno. V praksi pa ni tako! Poleg tega je marsikomu uspelo prištediti tudi marsikateri dinar.

M. P.

mala skupščina v ozn v ptuju

Ptuj je doživel miniaturno zasedanje generalne skupščine OZN. Izvedli so ga pionirji iz kluba OZN Che Guevara v bistriški osnovni šoli, in to s pravim obveznim ceremonialom in angleškim nagovorom. Ta prisrčni prizor na Titovem trgu so pripravili v okviru proslave 15. obletnice delovanja klubov OZN.

Mladino je pozdravil predsednik medobčinske konference klubov OZN Ptuj Miroslav Lešnik, nato pa je povzela besedo Marija Vilfan, članica izvršnega odbora društva za Združene narode SRS.

Proslava, ki jo je organizirala ptujska medobčinska konferenca klubov OZN, ni bila naključno v Ptuj: prav tu so namreč ustanovili prvi klub OZN v Sloveniji.

(Povzeto iz „Večera“, slika)

Mala skupščina je bila zelo resna, zato je imela tudi dovolj opazovalcev

Pogled na šivalnico v TOZD Delta. Gosta naseljenost, mar ne?

le z delom do uspeha

Marija Šurla

imam že vnaprej razporejeno. 1970 sva pričela z mozem graditi hišo. Ni še dokončana. Dolgove pa je treba vračati.“

– Zlaganje je naporno delo, ali ne?

„Trdega dela sem vajena že od mladih let. Kako je bilo pa v stari tovarni! Podgane, miši, založeni hodniki in nemogoči delovni prostori. Danes je popolnoma drugače. K mojemu uspehu prispeva prav gotovo dobra organizacija dela in zbranost pri delu.“

– Kaj pa po delu?

„Saj veste, vse se ponovi. Delam v tovarni, delam doma.“

– Kaj bi svetovali mlajšim sodelavkam?

„Naj prehitro ne obupajo. Vsako delo je treba vzeti resno. Začetne težave so spremljale vsako izmed nas. Ne kaže takoj razmišljati o drugi zaposlitvi, če se malo zatakne. Zagnanost in delavnost morata roditi rezultate. In po teh je delavec tudi na-

grajen. Tudi malo več skromnosti ne bi škodilo. Res je, da so danes „drugačni časi“, toda pri delu se to ne sme poznati.“

Tudi Slavka Jerman dela v podjetju že 13 let. Pri obračanju ovratnikov presega normo tudi za več kot 40 odst.!

„Vprašujete me, kako delam? V podjetje sem prišla, ko mi je bilo 15 let. Kmalu sem spoznala, da lahko le z vestnim in marljivim delom kaj dosežem. Delovnega časa ne izgubljam. Pč tudi z veseljem delam. Prostori so lepi, delo organizirano in osebni dohodek primeren. Človek se z veseljem potru-di, če je stimulacija primer-na.“

– Se večkrat spomnite na „stare“ čase?

„Pogosto. Nekam drugačni smo postali. Bolj zaprti vase. V stari tovarni smo se bolj poznali med seboj. Čeprav nam je bilo hudo, smo z veseljem gradili novo tovarno. Bili smo bolj skromni in zelo delavni. Danes smo že malo razvajeni.“

– Vi tudi gradite hišo?

„Smo že v njej! Z mozem nisva čakala, da nama bo kdo dal stanovanje. Dobila sva posojilo v tovarni, pozabila sva na prosti čas in delala sva. Danes je naša 4-članska družina v svojem domu. Ponosna sva nanj, saj dobro veva, koliko truda, dela in odrekovanja je vzdignega vanj. Otroci rastejo, in kaj kmalu bodo tudi oni pripomogli k še boljšemu počutju.“

– Imate še veliko načrtov?

„Veliko. Delo krepi človeka in ga dela zadovoljnega!“

Lojzka Potrč

tekstil na daljnem vzhodu

južna koreja

V nekaj letih se je v Južni Koreji razvila precej močna tekstilna industrija, ki zaposluje 150.000 ljudi. Konfekcija te dežele je sposobna izdelati 123 milijonov kosov oblačil.

Delovne sile je dovolj. Vsi se odlikujejo po visoki delovni morali in tekmujejo z japonsko storilnostjo. Čeprav je del strojnega parka zastarel, dosegajo visoko kvaliteto. Najbolj so znani po proizvodnji kravat.

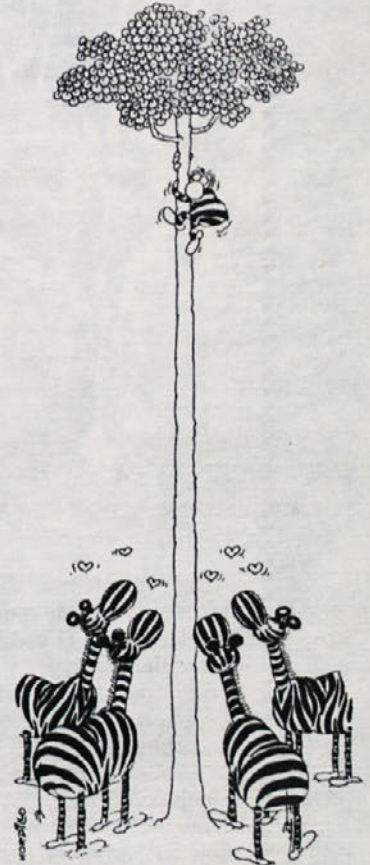
singapur

Singapur ima danes 200 tekstilnih podjetij, od tega 170 konfekcijskih. V to število pa niso všteti obrati z manj kot 10 zaposlenimi. Od skupno 17.000 zaposlenih v tekstilni industriji jih kakih 14.000 odpade na konfekcijo. Za 5.000 delovnih mest manjka ljudi. Konfekcionirane singapurske tkanine prihajajo predvsem v ZDA, Anglijo, Kanado, Zah. Nemčijo in Švedsko.

indonezija

Sedanji tekstilni potencial je združen v 500 podjetjih. Tekstilna podjetja hitro rastejo, saj je sedaj 150 prošenj za gradnjo novih tovarn.

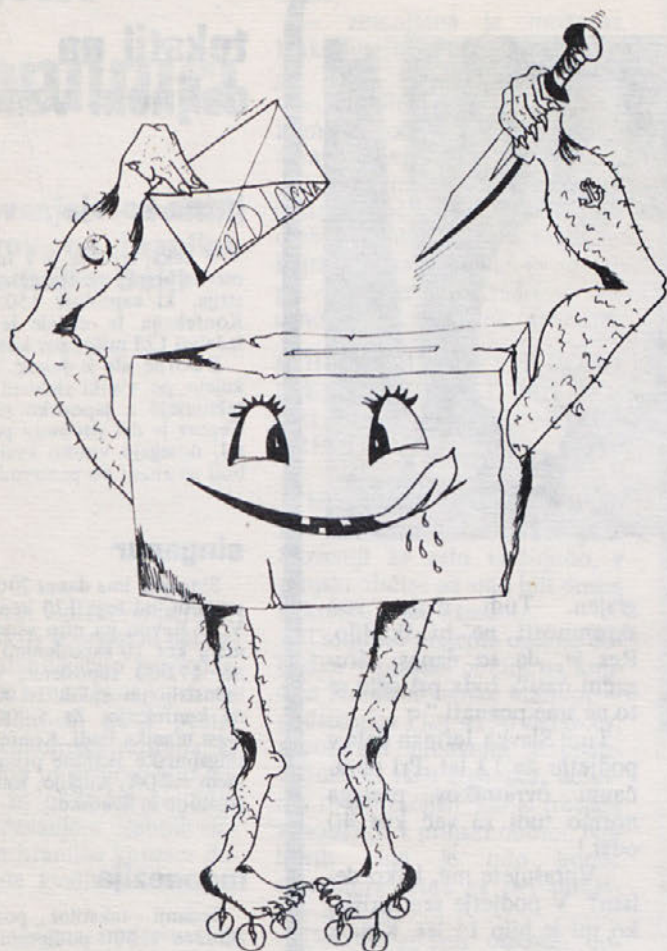
Indonezija ima veliko proste delovne sile. Indonezijska tekstilna industrija trpi zaradi velikih količin vtihotapljenega tekstila, ki je 30 odst. cenejši kot legalno uvoženo blago. Kljub temu pa je treba računati s tem, da bo Indonezija postala pomembna proizvajalka tekstila in konfekcije.

LJUBEZEN NE POZNA MEJA

Slavka Jerman

protest naše vesti

Mojo dušo ste pričeli kosmatiti, v roke mi ponujate nož, ki ga ne potrebujem, pod noge mi nastavljate žebličke, ki me po nepotrebem zbadajo. Moj trebuh ste pričeli polniti z vprašanji o Milki, Micki in Francki, o hruškah in sendvičih.

Dragi moji, ne maram postati obrekljivka, ne želim postati orodje tistih, ki se želijo zabavati na vaš račun. Ali je res pomembnejše, kdo se je s kom skregal, kot to, kaj ste ustvarili, kako boste delili, zakaj niste še bolj organizirani, zakaj primanjkuje podloge in etiket TIP-TON super itd.

Prilepili ste mi celo vzdevek „Petkov zabavnik“! Verjemite, da mi je hudo. Hudo tudi zaradi tega, ker morate plačati na mesec 652 din za delo tistih, ki odgovarjajo na vprašanja in sestankujejo. Prepričana sem, da bi eno samo drobčno, zares pomembno vprašanje in njegova rešitev nič kolikokrat poplačala ta znesek.

Pa pustimo to! Ne gre za denar, gre za mojo dušo! Dajte mi odvezo, odpustite mi grehe in bodite zvesti načelom, zaradi katerih ste me ustanovili.

Vaša skrinjica
(izpoved zapisal
Milan Bratož)

Določili ste me za svojo vest. Pričvrstili ste me na zid in mi dejali: „Ti boš instrument demokracije v borbi proti napakam, zbiralec predlogov in pripomb, skratka, ti boš naša vest.“ Verjeli ste v to, da bom čista, dobra in nepokvarjena.

In, verjemite mi, dragi moji ustanovitelji, prišel je čas, ko se vam moram spovedati.

vesti

V zadnjem času se v tovarni v Novem mestu zavzemajo, da bi blagajna vzajemne pomoči dobila čimveč novih članov. Doslej je pristopilo k tej obliki solidarnostnega varčevanja 141 delavcev iz TOZD Ločna in skupnih služb. S tem številom prav gotovo ne moremo biti zadovoljni. Od članarine se zbere na mesec 2.700 dinarjev. Ob tem moramo opozoriti, da se pravila od leta 1965 niso menjala in da je ostala tudi obvezna članarina 5 dinarjev v veljavi še do danes. Večina članov tudi plačuje ta minimalni znesek.

Zmogljivostim blagajne je prilagojena tudi višina posojil. V letošnjem letu je bilo odobrenih 44 posojil v povprečni višini 930 dinarjev.

Izvršni odbor sindikalne podružnice se zavzema za to, da poslovne blagajne reorganiziramo in sprejmemo nova pravila. Blagajno vzajemne pomoči moramo čimbolj približati zaposlenim, saj je njem namen pomagati človeku v sili.

V TOZD Ločna so se v oktobru poslovili od treh svojih starih sodelavk, ki so bile v tovarni preko 20 let. Rezka Bajc, kontrolorka v šivalnici, Rezka Subanovič, kontrolotka v likalnici, in Pepca Podbevšek, brigadirka v prikrjovalnici, so odšle v pokoj.

Želimo jim, da bi svoj zasluženi pokoj srečno preživljale.

25. oktobra si je TOZD Ločna ogledala skupina 40 tekstilcev, predstavnikov različnih delovnih organizacij iz Jugoslavije. To so bili udeleženci zбора samoupravljalcev, ki ga je pripravil zletni odbor „Bratstva in enotnosti“. Po ogledu tovarne so se zadržali pri nas na krajšem razgovoru. Zanimali so jih predvsem razvoj naše tovarne, samoupravljanje in samoupravno sporazumevanje, organizacija proizvodnje, skrb za človeka itd.

Na svoji seji 31. oktobra je delavski svet TOZD Ločna imenoval tudi razpisno komisijo za izvedbo razpisa delovnega mesta direktorja TOZD. V razpisno komisijo so bili imenovani: Lojzka Potrč, Ana Škedelj in Kristina Vidmar.

S firmo Becker smo podpisali pogodbo o šivanju srajc za 3 leta. Ta zahodnonemška firma je med največjimi proizvajalci srajc. Tovarna ima organizirano sodelovanje v Bolgariji (tovarna Vida), južni Italiji, v Tunisu in v Jugoslaviji. Za to tovarno bomo sešili 450.000 srajc na leto. Letos bodo te srajce šivali v Krškem in v Delti, v prihodnjem letu pa samo v Delti.

Izvršni odbor sindikalne podružnice v novomeški tovarni je na svoji seji dne 2. oktobra razpravljala o politični oceni bližnjevzhodnih dogodkov. Člani izvršnega odbora so se strinjali, da mora sindikat storiti vse, da bi bili člani delovne skupnosti kar najbolj obveščeni. Na seji je bila imenovana tudi 9-članska komisija za splošni ljudski odpor.

Delavci iz Delte so na zboru delovne skupnosti TOZD Delta Ptuj 23. oktobra sprejeli statutarni sklep in izvolili člana skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti občine Ptuj. Pred zborom je predsednica komisije za samoupravno kontrolo odgovorila na vprašanja iz skrinjice.

Delavski svet je imel od izvolitve do danes tri redne in eno izredno sejo. Enkrat se je sestala komisija za družbeni standard, po dvakrat pa komisija za ocenitev kršitve delovnih dolžnosti in materialnih škod in komisija za delovna razmerja.

IO sindikalne podružnice je 26. oktobra poleg ostale problematike razpravljala tudi o praznovanju 50. obletnice obstoja in dela naše tovarne Labod. Člani so izrazili željo, da bi se z ekipami mladinske organizacije vključili v program praznovanja.

labod

LABOD je glasilo delovne skupnosti Tovarne perila LABOD Novo mesto, izhaja vsako drugo sredo v mesecu v nakladi 1500 izvodov. Ureja ga uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik: Milan Bratož. Tehnični urednik: Marjan Moškon. Stavek, filmi in prelom — ČZP Dolenjski list, tiska — KNJIGOTISK, Novo mesto